TUTKIMUSTIEDOTE

Tutkimuksen nimi: Musiikkitahto-menetelmä™ tunteiden ja kokemusten ilmaisun kanavana (Tunteiden Tampere -hanke, työpaketti 4)

Pyydämme Teitä osallistumaan Tampereen yliopistossa toteutettavaan tutkimukseen, jossa suomen kielen tutkijat selvittävät, kuinka tunteet ja asenteet ilmenevät kielessä. Tutkimuksessa tarkastellaan sitä, millaista on affektiivinen eli tunnelatauksia tai asenteita ilmaiseva suomen kieli ja miten tunteet ja suhtautuminen omiin kokemuksiin välittyvät vuorovaikutuksessa. Perehdyttyänne tähän tiedotteeseen voitte esittää tutkijoille kysymyksiä tutkimuksesta ja sen kulusta. Jos päätätte osallistua tutkimukseen, Teiltä pyydetään tästä kirjallinen suostumus.

Kuka voi osallistua tutkimukseen

Tutkimukseen osallistujiksi haetaan henkilöitä, jotka ovat

- aikuisia (18 vuotta täyttäneitä; yläikärajaa ei ole)
- halukkaita osallistumaan sekä Musiikkitahto-työpajaan, Musiikkitahtovihon täyttämiseen että aiheesta keskusteluun.

Tutkimuksen tarkoitus

Tutkimuksen tarkoituksena on kerätä tietoa kielellisestä affektista eli tunnelatausten ja asenteiden ilmenemisestä kielessä. Tutkimuksessa halutaan esimerkiksi tietää, millaisin kielellisin valinnoin omaa musiikkiin liittyvää tahtoa ilmaistaan. Tutkimuksella saadaan uutta tietoa kielestä muun muassa muistelun, tahdon ja kokemusten ilmaisun sekä tunteiden välittämisen välineenä. Tutkimuksessa ei arvostella kenenkään käyttämää kieltä tai esiin tuomia ajatuksia, vaan tutkimuksen tarkoitus on tuottaa tietoa siitä, millaisin eri tavoin kieltä käytetään. Tutkimus on osa Koneen Säätiön rahoittamaa, Tampereen yliopistoon sijoittuvaa Tunteiden Tampere -hanketta. Lisäksi aineistoa käytetään osana Juuli Vallisen väitöskirjatutkimusta.

Tutkimuksen käytännön toteutus

Tutkimuksen aineisto kerätään työpajatapaamisessa ja ryhmäkeskustelulla. Osallistuja osallistuu siis kahteen tutkimustilanteeseen, jotka toteutetaan eri päivinä. Työpaja ja sitä seuraava ryhmäkeskustelu järjestetään kasvokkaisina tapaamisina Tampereella. Tunteiden Tampere -hanke ei korvaa osallistujien matkakuluja. Tilanteet toteutetaan suomeksi. Tilanteet äänitetään ja videokuvataan, jotta tutkijat pystyvät jälkikäteen analysoimaan aineistoa. Lisäksi tutkijat voivat tehdä tutkimusta varten muistiinpanoja. Kukin tilanne kestää noin 1,5 tuntia. Tilanteita voidaan tauottaa osallistujien toiveiden mukaisesti.

Musiikkitahto-työpajaan osallistuu noin 20 henkilöä. Työpajassa pysähdytään musiikkimuistojen äärelle, pohditaan musiikin merkitystä omassa arjessa ja täytetään

Musiikkitahtovihkoa. Musiikkitahtovihko on osa Musiikkitahto™-menetelmää, jonka tarkoitus on turvata tärkeiden muistojen jääminen talteen. Musiikkitahtovihon tehtävänä on tallentaa ihmisen tahdonilmaus siitä, mitä musiikkia hänelle tulisi tarjota tilanteessa, jossa hän ei itse enää pysty ilmaisemaan tahtoaan. Musiikkitahtovihon voi täyttää kuka tahansa iästä ja terveydentilasta riippumatta. Osallistujat saavat omat Musiikkitahtovihkonsa itselleen, eikä niitä kerätä tutkimuksen käyttöön. Osallistujat saavat jakaa muistojaan, kokemuksiaan ja ajatuksiaan sen verran ja sillä tavalla kuin itse haluavat. Työpajaa ohjaa musiikkipedagogi ja musiikkiterapeutti Maiju Helin, joka on osa Tunteiden Tampere -hankkeen asiantuntijaryhmää. Paikalla on myös hankkeen kielentutkijoita.

Ryhmäkeskusteluryhmät muodostetaan työpajan jälkeen. Kussakin ryhmäkeskustelussa on paikalla 3–5 osallistujaa sekä hankkeen tutkijoita. Ryhmäkeskustelussa jatketaan keskustelua työpajan aiheista ja Musiikkitahtovihon täyttämistä.

Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista. Voitte kieltäytyä tutkimuksesta tai milloin tahansa keskeyttää tai peruuttaa osallistumisenne tutkimukseen ilmoittamalla tästä suullisesti tai kirjallisesti tutkijalle kasvokkain, sähköpostitse tai puhelimitse. Kieltäytymisestä, keskeyttämisestä tai osallistumisen peruuttamisesta ei koidu Teille kielteisiä seurauksia. Jos osallistuja peruuttaa osallistumisensa, voidaan siihen mennessä kerättyä aineistoa kuitenkin käyttää tutkimuksessa. Kieltäytymisen, keskeyttämisen tai osallistumisen peruuttamisen syitä ei tarvitse selittää.

Tutkimukseen liittyvät hyödyt ja riskit

Tutkimuksen osallistujat pääsevät osallistumaan Musiikkitahto-työpajaan ja saavat itselleen Musiikkitahtovihon. Tutkimukseen osallistumiseen ei liity normaalista arkielämästä poikkeavia riskejä. Tutkimukseen osallistumisesta ei makseta palkkiota.

Luottamuksellisuus, tietojen käsittely ja säilyttäminen

Teiltä kerätään yhteystiedot (nimi, puhelinnumero tai sähköpostiosoite), jotta Teihin voidaan olla yhteydessä ryhmäkeskustelun ajankohdan sopimiseksi. Lisäksi Teiltä kerätään tieto ikäryhmästä, johon kuulutte. Tämä tieto kerätään, koska musiikkimuistot voivat olla eri-ikäisillä ihmisillä erilaisia. Lisäksi ikäryhmätiedolla varmistetaan osallistujien täysi-ikäisyys.

Tutkijat litteroivat eli kirjoittavat tekstimuotoon tilanteista kerätyt ääni- ja videotallenteet. Kaikkia Teistä kerättyjä tietoja (yhteystiedot, ikäryhmä, ääni- ja videotallenteet, litteroidut aineistot, tekstimuotoiset muistiinpanot, allekirjoitetut suostumuslomakkeet) käsitellään luottamuksellisesti EU:n tietosuoja-asetuksen ja Suomen tietosuojalainsäädännön mukaisesti. Tietoihin on pääsy vain Tunteiden Tampere -hankkeella. Kaikkia tietoja säilytetään ja käsitellään tietoturvallisesti. Tutkimusaineistoja säilytetään Tampereen yliopiston tarjoamalla salasanasuojatulla verkkolevyllä, jonne on pääsy vain hankkeen johtajan valtuuttamilla hankkeen tutkijoilla. Aineistoa käsitellään vain Tampereen yliopiston tarjoamilla laitteilla ja ohjelmistoilla. Paperisia dokumentteja säilytetään Tampereen yliopistolla lukittavissa tiloissa lukittavissa kaapeissa. Aineisto on vain tutkimusryhmän

käytössä, ja sen hallinnasta vastaa hankkeen johtaja. Tähän tutkimukseen kerättyjä aineistoja voidaan käyttää samoin ehdoin myös mahdollisissa myöhemmissä hankkeen johtajan vetämissä, nykyistä tutkimusta täydentävissä, kielelliseen affektiin kytkeytyvissä jatkotutkimuksissa. Ääni- ja videoaineisto tuhotaan kahden vuoden kuluttua tutkimuksen päättymisestä. Tutkimusaineisto (litteraatit, joista tunnistetiedot on poistettu) tarjotaan tutkimuksen päätyttyä arkistoitavaksi ilman henkilötietoja pysyvästi Tietoarkistoon. Tietoarkisto luovuttaa aineistoa rekisteröityneille asiakkailleen tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun. Aineistosta ei voi tunnistaa yksittäisen osallistujan henkilöllisyyttä.

Tutkimustulosten raportointi

Tutkimuksen tulokset raportoidaan tieteellisissä ja ammatillisissa julkaisuissa siten, että osallistujia ei voida tunnistaa. Valmistuneista julkaisuista ilmoitetaan Tunteiden Tampere -hankkeen verkkosivuilla (https://projects.tuni.fi/tunteidentampere/julkaisut/). Kerättävää aineistoa käytetään myös Juuli Vallisen väitöskirjatutkimuksessa. Kaikissa julkaisuyhteyksissä huolehditaan osallistujien henkilöllisyyden suojaamisesta.

Lisätiedot

Jos Teillä on kysyttävää tutkimuksesta, pyydämme ottamaan yhteyttä Juuli Valliseen tai Kirsi Sandbergiin. Hanketta koskevissa kysymyksissä voitte olla yhteydessä myös hankkeen johtajaan dosentti Liisa Mustanojaan.

Juuli Vallinen
Tampereen yliopisto, informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta
Kielten yksikkö
+358 50 309 4473, juuli.vallinen@tuni.fi

Kirsi Sandberg
Tampereen yliopisto, informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta
Kielten yksikkö
+358 50 570 6584, kirsi.sandberg@tuni.fi

Liisa Mustanoja
Tampereen yliopisto, informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta
Kielten yksikkö
+358 50 318 0769, liisa.mustanoja@tuni.fi

Tunteiden Tampere -hanke. Kielellinen affekti, syrjimätön kieli ja tutkimukseen osallistumisen saavutettavuus. (Koneen Säätiö.)
Hankkeen verkkosivuosoite: https://projects.tuni.fi/tunteidentampere/